

Tentamenskrivning, 2006-01-17, kl. 14.00-19.00
5B1117, matematik III för E och ME (6p)

- Om du redan är godkänd (dvs har minst 6 godkända lappskrivningar) så skall du endast räkna uppgifter från B-delen.
- Om du inte är godkänd får du räkna uppgifter från både A-delen och B-delen. För uppgifter från A-delen tillgodoräknas dock endast det antal poäng som kompletterar din bonuspoäng till 18p.

Preliminära gränser för betygen 3, 4 och 5 är 18, 25 och 31 poäng inklusive bonuspoäng. Samtliga behandlade uppgifter skall förses med utförlig och tydlig lösning.

Lösningförslaget skall textförklaras. Bristande läsbarhet ger poängavdrag.

Hjälpmedel: Medföljande formelblad för matematik III.

Del A, 3-poängsuppgifter

1. En tunn platta som ges av $z = 1 + xy$, $x^2 + y^2 \leq 1$ har masstätheten $\sqrt{1 + x^2 + y^2}$ per ytenhet i varje punkt (x, y, z) på plattan. Bestäm plattans totala massa.
2. Beräkna $\iiint_K z dx dy dz$, då K är den del av enhetsklotet $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$, som ligger inom en kon med spets i origo. Konens halva toppvinkel $= \frac{\pi}{4}$ och den har den positiva z -axeln som axel.
3. Beräkna $\int_{\gamma} \left(\ln(x+y) + \frac{x}{x+y} \right) dx + \frac{x}{x+y} dy$ där kurvan γ är den del av ellipsen $x^2 + 4y^2 = 4$ som går från $(0, 1)$ till $(2, 0)$ i första kvadranten.
4. Beräkna flödet av vektorfältet $\mathbf{F} = (z^2, x^2, y^2)$ ut ur ytan $x^2 + y^2 + z^2 = 1, z \geq 0$.
5. Beräkna $\oint_{\Gamma} \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$, där Γ är skärningskurvan mellan ytorna $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ och $x + z = 1$. Kurvens projektion på xy -planet är positivt orienterad, och vektorfältet $\mathbf{F} = (y^2 z^2 e^{xz} + z^2, 2yz e^{xz} + zx, y^2(1 + xz)e^{xz} + 2xy)$.
6. Låt $f(x, y, z) = x^2 z + 2y$ och $\mathbf{F} = (3x + z^2, 2x + y, yz)$. Avgör vilka av följande uttryck som har mening och beräkna dem i förekommande fall:
 - div grad (f)
 - rot grad (f)
 - grad rot (\mathbf{F})
 - div rot (\mathbf{F}) .
7. Beräkna tyngdpunkten $r_{TP} = \int_{\gamma} \mathbf{r} ds / \int_{\gamma} ds$ för en homogen tråd γ vars läge i rummet ges i parameterform av $\mathbf{r}(t) = (3 \sin t, 5 + 4t, 3 \cos t)$, $-\frac{\pi}{2} \leq t \leq \frac{\pi}{2}$.

Del B, 4-poängsuppgifter

8. Ett vektorfält \mathbf{F} och två orienterade ytor Σ_1 och Σ_2 definieras genom

$$\mathbf{F} = (2y^2 + x)\mathbf{e}_x + (2xz - y)\mathbf{e}_y + 3x^2\mathbf{e}_z$$

$$\Sigma_1 = x^2 + y^2 \leq 1, z = 0, \quad \hat{\mathbf{n}}_1 \cdot \mathbf{e}_z > 0,$$

$$\Sigma_2 = x^2 + y^2 + 2z^2 = 1, z \geq 0, \quad \hat{\mathbf{n}}_2 \cdot \mathbf{e}_z \geq 0,$$

Visa att flödet Φ_1 av \mathbf{F} över Σ_1 är lika med flödet Φ_2 av \mathbf{F} över Σ_2 och beräkna flödet av Φ_2 .

9. Ett ortogonalt kroklinjigt koordinatsystem (u, v, w) definieras genom

$$\begin{cases} x = u^2 - v^2 \\ y = 2uv \cos(w) & u, v \geq 0, 0 \leq w \leq 2\pi \\ z = 2uv \sin(w) \end{cases}$$

Bestäm den allmänna lösningen till Laplaces ekvation $\Delta\Phi = 0$ som beror på u (dvs $\Phi = \Phi(u)$ oberoende av u och w).

10. I sfäriska koordinater är vektorfältet \mathbf{F} definierat genom

$$\mathbf{F} = r \sin^2 \theta \cos^2 \varphi \mathbf{e}_r + r \sin \theta \cos \theta \cos^2 \varphi \mathbf{e}_\theta - r \sin \theta \cos \varphi \sin \varphi \mathbf{e}_\varphi.$$

Beräkna det arbete som \mathbf{F} utför längs den sträcka som går från punkten $(0, 0, 0)$ till punkten $(2, 0, 0)$.

11. Givna ytan $\Sigma: x^2 + 2ax + 4y^2 + 4z^2 - 3a^2 = 0, x < 0$ och

$$\text{vektorfältet } \mathbf{F} = (x^2 + y^2 + z^2)^{-3/2} (x, y, z).$$

Beräkna flödet av \mathbf{F} över Σ .

12. Beräkna $\iiint_V (\mathbf{r} \cdot \mathbf{F}(\mathbf{r})) dV$, där V är området $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$ och $\mathbf{F}(\mathbf{r})$ är källfritt och

kontinuerligt deriverbart i hela volymen V men för övrigt godtyckligt.

$$\mathbf{r} \text{ är Ortsvektorn } \mathbf{r} = (x, y, z).$$